

Uṭup wi Pawulu apiitun banfiyaarun banfëtuŋ du uṭaak wi Galatiya

Uṭup ujuni

Kakaarta ki kawo ki Pawulu apiitun banfiyaarun biki Galatiya. Abi ya da nyaaş ntëb kaṭup baka Uṭup Ulil Unuura kë Bayuday na banwoon baanwo Bayuday baji batinka kakak kafiyaar Yetu Krittu. Uko wi Pawulu ajukanun baka uwoon kë pfiyaar Yetu pahinan kado Naṣibaṭi aji bawo batool ti kadunul. Wi bayaaŋ adoo jon kë Bayuday balon başe ya du Galatiya aji bantohi biki banfiyaarun biki Yerutalem badooq baka. Baṭok uko wi Pawulu ajukanun bti aji aanwo nanjañan na manjoonan, kë uko wi akjukanun uunwo manjoonan. Baji na baka kë jibi banwoon baanwo Bayuday bafiyaarun Yetu bawo kado kak uko wi bgah bi Moyit bajakuŋ. Kë uko wi baṭjanun maakan uwo pwala katëmp. Baji pwala katëmp pahinanun kado Naṣibaṭi aji bawo batool ti kës ki nul.

Biki Galatiya bakak ado haŋ, kë Pawulu amee. Adeebaṭ maakan wal mënṭ tiki mënṭ pṭaş bgah bi Moyit pakdoon ŋaaŋ awo naṭool ti kës ki Naṣibaṭi. Uko mënṭ ukaaŋ kë Pawulu apiit biki Galatiya kadi-iman baka kë Naṣibaṭi aanji haŋ. Pwala katëmp pi bajakuŋ pawo kë uṣal wi ŋaaŋ uwo kawo ujint piš. Aṭup baka aji Naṣibaṭi ado Abraham kë awo naṭool ti kadunul ji abi do kawala katëmp. Pfyaar ṭaň pajaaŋ pado ŋaaŋ awo naṭool ti kës ki Naṣibaṭi,

kë pul pakaan ahil kado ñaañ aka ubida unlilun
Naşibañi.

Hënk di ifah yi ulibra wi iwoonj:

1. Pawulu awo nanjañan na manjoonan, uko wi akjukanuñ kak ujoonani (1.1-10)
2. Naşibañi adatuñ Pawulu pa awo nanjañan (1.11-24)
3. We wi Uþup Ulil Unuura ujakun na manjoo-nan (2.1-21)
4. Pfiyaar tañ pahilanuñ kado ñaañ abuur (3.1-4.31)
5. Nawulën ñjalad, ñwut Uhaaş wi Naşibañi uþelëş nja ubida (5.1-6.10)
6. Pwul mboş pbaañsaani (6.11-18)

Pwul mboş

¹ Nji Pawulu *nanjañan i Yetu kapiitanan. Mënþ bañañañ badu'ënun pa nwo nanjañan. Kë pwo nanjañan pi naan paantepen tsepén ti ñaañ alonj. Ti Yetu Krittu na Naşibañi Aşin annaþanuluñ ti pkeþ i i nwoonuñ nanjañan.

² Nji na bayiþun ti Krittu bti banwoon na nji ñwul banfiyaaruñ Yetu biki Galatiya bti mboş.

³ Dñehan Naşibañi Aşin nja na Yetu Krittu Ajugun ayuuj an bnuura na mnjeeh.

⁴ Jibi Naşibañi Aşin nja ajanluñ, Krittu awul ubida wi nul kapenanaan ipekadu yi nja ñhilna ñbuur ti umundu wi nþa wi, unþumunj mnþot.

⁵ Naşibañi i i ñwoonj kadëman te mnþo. Uwo hanj.

Ukaha Uþup Ulil Unuura uloolan tañ

⁶ Dñoñjar jibi naþaruñ ti pkokan Naşibañi kafet. Aþepna ti bnuura bi Krittu adu an, kë naþe wo ti

pṭaş uṭup umpaṭi wi bajakanaŋ aji uwo Uṭup Ulil Unuura.

⁷ Na manjoonan, uunka nin Uṭup Ulil Unuura uloŋ umpaṭi. Kë bañaaŋ baloŋ baše wo ti atokan ḥsal, abot aŋal pṭelēš Uṭup Ulil Unuura wi Krittū.

⁸ Kë woli un ti ḥleefun lah, këme uwanjut uloŋ umpēnnuŋ baṭi, ḥbiŋ aṭupan uṭup umpaṭi na wi njukanuŋ, Naṣibaṭi kafēpuŋ.

⁹ Nbi ṭupan kë nkak akakalēš nṭa : woli alon aṭupan uṭup umpaṭuŋ na wi nadooŋ abi yeenk, Naṣibaṭi kafēpa.

¹⁰ Hēnkun naṣal aji hum ba? Dla la pdēm ti bañaaŋ oo këme ti Naṣibaṭi? Dla la pŋalana ti bañaaŋ i? Woli dla la lah pŋalana ti bañaaŋ te hēnkun, mēnkwo nalempar Krittū.

Krittū aduuŋ Pawulu pa awo nanjañan

¹¹ Dnal name, an bayiṭ naan, kë Uṭup Ulil Unuura wi nji kaṭupuŋ uumpēnna ti uşal wi ñaaŋ.

¹² Nin mēn̄t ñaaŋ awulnuŋ wa këme ajukanaanuŋ wa, Yetu Krittū ul ti uleeful adiimanaanuŋ wa.

¹³ Natiink bti jibi nwooŋ tfa wi nhumuŋ mēban bgah bi bayuday. Name jibi ntamanuŋ maakan ti phajan banfiyaaruŋ Yetu, banwooŋ pntaali pi Naṣibaṭi. Dla pgar baka.

¹⁴ Dbi pel biki kawuuŋ naan batum ti pṭaş bgah bi bayuday, abot amēban udolade wi bateem naan maakan apel baka.

¹⁵⁻¹⁶ Kë Naṣibaṭi, ti bnuura bi nul, aşe datēn apaṭeş ji mbi ndo kabuka, adu'ën aji nwo nalemparul. Kë wi uliluluŋ, adiimanaan Abukul pa

ndola ameeṭana ti banwoon baanwo bayuday. Wal mënṭ, mënwinar na nin ñaañalon.

¹⁷ Mëndoo ya ya Yerutalem du banwo'ënuñ banjañan uteek, aşe baa tsep tsep aya ti dko mënṭ utaak wi Arabiya. Dul di mpënnuñ akak ubeeka wi Damat.

¹⁸ Wi ḥşubal ḥwajan ḥaṭepuñ wi wi mbaaŋ aya Yerutalem ameer na Piyeer, aṭo na a ḥnuur iñeen na kañeen.

¹⁹ Ti banjañan, ul ṭañ i i nji nwinan, mënwin bandukiñ. Dbot awin Yakob aṭa Ajugun.

²⁰ Naṣibaṭi ame kë mënktilan wi nji kapiiṭanan uko wi.

²¹ Wi mpënnuñ Yerutalem aşe ya ḥmbaŋ ḥi Tiri na Filitiya.

²² Kë banfiyaaruñ Krittu biki utaak wi Yuda başe wo baambaaŋ kawinarën.

²³ Batiinka tiink ṭañ kë bakṭup aji : « Ñaañ ambiij ahajan un ṭfa akak hënkuñ ajukan bgah bi abiiñ ado na ptok. »

²⁴ Kë başe wo ti pdëman Naṣibaṭi ti uko wi naan.

2

Pawulu ayit du Yerutalem na banjañan bandukiñ

¹ Wi ḥşubal iñeen na ḥbaakér ḥaṭepuñ, kë nṣe kak Yerutalem, agakandér na Barnabat, kë ntij Tit.

² Dya bayaaS mënṭ tiki Naṣibaṭi ayuujén kë dwo i pya da. Dyita ṭañ na baweeķ bantiinkaniñ biki banfiyaaruñ, aşe yuuj baka Uṭup Ulil Unuura wi nji kajukanuñ banwoon baanwo bayuday, tiki mënŋal ulemp wi naan unṭepuñ na unkmbiij uwaan udooti.

3 Kë baando ḫu Tit i ngakandëraanun puala katëmp ul anwoon nagrek*,

4 te udoo ka bañaañ baloñ bandaaruñ aji bafiyaari banjaan bamena kaneej ti un ɻnfiaaruñ kañal pwalan bañaañ katëmp. Bañaañ bakan mën̄tan babop aneej ti un pa pten mnjeeh mi ɻyeenknun ti Yetu Krittu kaşë kakakanun du pjuk pi bgah bi Moyit.

5 Nëndinan nin uyaas uloolan uko wi baktpur, kahilna kamëban pa an manjoonan, manwoon Uþup Ulil Unuura.

6 Kë ti uko wi baweeq bammeetaniiñ – uko wi babiñ awo uunjakëñ nin uko uloñ tiki Naşibañ aanji paþsér – bañaañ bammeetaniiñ mën̄tan baanhotan nin uko uloñ ti pjukan pi naan.

7 Bado t  p t  p awin k   Naşibañ aþu'  n ti ulemp wi pjukan Uþup Ulil Unuura banwoon baanwo bayuday† jibi aþuñ Piyeer ti ulemp wi pjukan wa bayuday‡.

8 Naşibañ andoluñ Piyeer k   awo nanjañan i bayudayadolnuñ kak k   nwo nanjañan i banwoon baanwo bayuday.

9 K   Yakob, Piyeer§ na Yowan bantiinkaniiñ maakan ti banfiyaaruñ başë yikr  n k   Naşibañ awulnuñ mnhina mi pdo ulemp m  n; ukaan k   bawul  n iñen nji na Barnabat ayuuj k   baþok na un : un, ɻya du banwoon baanwo bayuday, bukal du bayuday.

* **2:3** Aanwala katëmp wi awooñ napoþ. Pwala katëmp pajaan payuuj k   ñaañ awo nayudad. † **2:7** Ti ugrek bapiit aji : Banwoon baanwala katëmp. ‡ **2:7** Ti ugrek bapiit aji banwaliñ katëmp.

§ **2:9** Piyeer dawooñ Kefat ti uaramayik, uwoon plaak.

10 Baṭu'un ṭañ pleş bajuuk, kë nji kado wa na mnlilan.

Pawulu alaṭ Piyeer du Antiyoka

11 Kë wal wi Piyeer* abiiŋ Antiyoka, dlaṭa ti kadun ki bañaaŋ bti, ṭiki aanfañi.

12 Uko wi adoli wii wi : ji bañaaŋ baloŋ biki Yakob ayiluŋ babi bado kabani, aji bi kade na bayiṭun banwoon baanwo bayuday, kë wi bayili mënṭ başaaŋ aban, kë aşe low banwoon baanwo bayuday abot aṭaňan pde na baka. Aṭi wal mënṭ bayuday banjakuŋ aji banfiyaaruŋ bawo i kawala katämp.

13 Bayuday bankakuŋ afiyaar baṭaş Piyeer ti kamena ki nul kë Barnabat ti uleeful adoo wut kë baneejana ti kamena mënṭ.

14 Wi nwinuŋ kë baankpoş aṭaaŋ na manjoonan manwoon Uṭup Ulil Unuura, dji na Piyeer ti kadun ki bañaaŋ bti : « Iwi inwoon nayuday i kabuka, ikdoon ji banwoon baanwo bayuday. Iinṭaş bgah bi bayuday. Kë hum di di iñalun pwuuk banwoon baanwo bayuday bakak bado kado ji bayuday? »

15 Un ȳwo bayuday biki kabuka, ȳenwo ji bañaaŋ bandukiŋ biki bajaaŋ bajii bado buṭaan.

16 Kë ȳşe me kë ȳnaŋ awoona ṭañ naṭool ti këş ki Naşibaṭi ti pfiaar pi nul ti Yetu Krittū, mënṭ ti pṭaş bgah bi *Moyit pa. Ukaaŋ kë un ȳfiaar Yetu kahilna kawo batool ti kadun ki Naşibaṭi. Mënṭ ti pṭaş bgah bi Moyit di ȳhilnun kawo han, ēnhēn, nin alon aankwo naṭool ti këş ki Naşibaṭi ti pṭaş bgah.

17 Kë woli ȳla pṭepna ti Yetu kawoona batool ti kadun ki Naşibaṭi, ȳwo wo ji biki bajaaŋ bajii bawo

* **2:11** Piyeer dawoon Kefat ti uaramayik, uwoon plaak.

bado buṭaan. Uko waŋ uyuuj kë Krittu aṭu'un ti pdo pekadu i? Nin, mënṭ hënk da.

18 Woli dkak ti bgah bi mbiij aduk, ddiiman wal mënṭ kë djuban ti ba.

19 Ti uko wi bgah bi Moyit, dkeṭi, pkeṭ pampēnnuŋ ti bgah bi Moyit ti uleef wi ba, pa nhilna nwo pa Naṣibaṭi. Dpanjana na Krittu,

20 kë hënkuŋ mënṭ nji dwoonj, Krittu awoonj ti nji. Mnwo mi naan ji ḥaaŋ najen manwo ti pfイヤar Abuk Naṣibaṭi annalnuŋ adoo wul uleeful pa nji.

21 Hënk, dpok pfël bnuura bi nyeenknuŋ du Naṣibaṭi, hënk di uwoonj, woli pṭaş bgah pakṭuŋ lah ḥaaŋ awo natool ti kës ki Naṣibaṭi, pkeṭ pi Krittu pakeer kawaanj udooni.

3

Pṭaş bgah këme pfイヤar Yetu Krittu

1 Mbeeh! An bañaaŋ biki Galatiya nanwaanji ḥsal, in abaan aguuran ba? An biki bayuujuŋ pkeṭ pi Yetu Krittu ti krut bnuura.

2 Uko uloolan ṭaň wi wi nji kaheparanaj. Nayeenkna Uhaaş wi Naṣibaṭi ti pṭaş bgah bi Moyit oo këme ti pfイヤar uṭup wi natinkuŋ?

3 Hum di di nahilanuŋ kawo bapēn hënk? An nanjunuŋ na mnħina mi Uhaaş wi Naṣibaṭi, kaše kabi kabaañsaan ti udo wi uleefan.

4 Iko yi nawinuŋ btı ibi diiš diiš i? Mënfiyaar aji idiiși.

5 Woli Naṣibaṭi awulan Uhaaş wi nul, abot ado mlagre ti ptoofan, aji do do iko yanj btı tiki naṭaş bgah këme nafiyaar uṭup wi natinkuŋ?

6 Natenan ti Abraham di, *awoona Ქfa naṭool ti kēş ki Naṣibaṭi, wi afiyaaruluŋ* [✳].

7 Nameen uko wi keeri : banfiyaaruŋ bawooŋ babuk Abraham.

8 Udobi piitana piitana Ქfa ti Ulibra wi Naṣibaṭi, aji : pfiyaar pi banwooŋ baanwo bayuday pakkaŋ Naṣibaṭi aṭu baka bawo baṭool ti kēş ki nul. Hēnk di di Naṣibaṭi adooŋ abi Ქupa Ქupa Abraham Uṭup Ulil Unuura wi aji : « *Dṭepna ti iwi kawulna ḥtaak bti bnuura bi naan.* »[✳]

9 Hēnk, banfiyaaruŋ bti bayeenk bnuura bi Naṣibaṭi ji Abraham ñiinṭ anfiyaaruŋ.

10 Bañaaŋ bti banşaŋ ahaṭ bgah bi Moyit bafëpana. Ulibra wi Naṣibaṭi uji : « *Ñaan anwoon aankṭaş ḥnuur bti uko bti umpiitun ti ulibra wi bgah bi Moyit afëpana.* »[✳]

11 Umeetana bti kē nin aloŋ aankṭepna tēpēn ti bgah kadoo kawo naṭool ti kēş ki Naṣibaṭi. Ulibra wi Naṣibaṭi uji : « *ubida wi naṭool uwoona ti pfiyaar.* »[✳]

12 Kē bgah bi Moyit başe paṭ na pfiyaar ; Ulibra wi Naṣibaṭi kē usē ji « *ñaan ankṭaṣuŋ iko yi bgah bajakuŋ akaana ubida ti iko mēnṭ.* »[✳]

13 Krittū aluk luk abuuranaan un ti pfëpa pi bgah, wi akunjiŋ pfëpana panwooŋ i kajotna un. Ulibra wi Naṣibaṭi uji : « *ñaan i puum patananiŋ ti bmul afëpa.* »[✳]

14 Yetu Krittū ado haŋ banwooŋ baanwo bayuday bayeenkna bnuura bi Naṣibaṭi awuluŋ Abraham, ḥbot ḥyeenk un bti ti pfiyaar, Uhaaş wi

[✳] **3:6** Ujuni 15.16. [✳] **3:8** Ujuni 12.3; 18.18; 22.18. [✳] **3:10** Plešan 27.26. [✳] **3:11** Habakuk 2.4. [✳] **3:12** Bgah 18.5. [✳] **3:13** Plešan 21.23.

ahonunj.

Kahoŋ ki Naṣibaṭi na bgah bi Moyit

15 Bayiṭ naan natenan ti udolade wi bañaaŋ. Woli ñaaŋ ado kahoŋ ti kadun ki bañaaŋ, nin ñaaŋ alon nampaṭi aanhil kagar kahoŋ mēnṭ kēme kahotan uko uloŋ ti ka.

16 Kē hēnk di di uwoonj kak pa Abraham, wi Naṣibaṭiadoluluŋ kahoŋ ul na pṣini pi nul. Uumpiit aji : « Na bañaaŋ biki pṣini pi nul » ji aṭiini tiini uko wi bañaaŋ batum, upiit aji : « na ñaaŋ anwooŋ i pṣini pi nul »,[⊗] aṭiini tiini uko wi ñaaŋ aloolan. Ñaaŋ mēnṭan awooŋ Krittū.

17 Uko wi nji ḥalunj kaṭupan wii wi : Naṣibaṭi abi hoŋ Abraham, kē bgah bambaŋ abi bi wi ḥubal iñeen week ḥyaaš ḥbaakér na iñeen ḥwajanṭ (430) ḥatēpuŋ baanhilan pgar kahoŋ mēnṭ, kēme katok uko wi Naṣibaṭi ajakuŋ.

18 Woli lah ti pṭaş bgah di di ḥyeenknuŋ phijj, ḥenkyeenkna pa kak ti kahoŋ. Na manjoonan Naṣibaṭi aṭepna ti kahoŋ awul bnuura bi nul Abraham.

Bgah badoona we ba?

19 Kē hēnkuŋ, woli uwo haŋ, we ukaaŋ kē bgah bawoo? Ipekadu iṭuuŋ kē Naṣibaṭi akak aṭij bgah ayoonkna ñaaŋ i pṣini pi Abraham i Naṣibaṭi adoluŋ kahoŋ mēnṭ. Naṣibaṭi awul ba ḥwanjuṭ, kē ḥahelan ba aşe do Moyit kē abanan ba bañaaŋ.

20 Ñaaŋ anwooŋ aloolan, aannuma ñaaŋ alon abanana uko wi ul aṭupuŋ di. Kē Naṣibaṭi aşe wo aloolan ṭaň.

[⊗] **3:16** Ujuni 12.7.

21 Kë bgah, balaṭ kahoṇ ki Naṣibaṭi i? Nin! Woli ḥyeenk lah bgah banhilun pwul un ubida wi manjoonan, pwo naṭool ti këş ki Naṣibaṭi pawoona keeri ti pṭaṣ bgah.

22 Kë Ulibra wi Naṣibaṭi uşë ji kë bañaaŋ na iko bti bawo ti pekadu. Hënk, banfiyaarun ti Yetu Krittū batēpna ti pfイヤar kayeenk uko wi Naṣibaṭi ahoŋuŋ.

23 Ji pfイヤar Yetu padō kabi, ḥtuhanaa, awo ti kayerŋ ki bgah ayoonkna pfイヤar pi Naṣibaṭi akyujun un.

24 Bgah bayewi'un yewi ṭfa ayoonkna Krittū pa ḥhilna ḥwo baṭool ti këş ki Naṣibaṭi, wi ḥfiyaarun Krittū.

25 Kë wi ḥfiyaarun hēnkuŋ, ḥenkak awo ti kayerŋ ki bgah.

26 An bti nawo babuk Naṣibaṭi ṭiki nafiyaar Yetu Krittū.

27 Ėnhēn an bti nankakuŋ baloolan na Krittū ti batitmu, nakak awo ji a ti këş ki Naṣibaṭi.

28 Uunkak aka keeri nayuday këme anwoon aanwo nayuday, ḥnaŋ i bakjuuknṭenun këme ḥnaŋ najeeh, ḥniin këme ḥnaṭ. Nawo ḥnaŋ aloolan ti Krittū.

29 Kë woli nawo i Krittū nawo keeri biki pṣini pi Abraham, abot awo ti bankyeenkun uko wi Naṣibaṭi ahoŋuŋ Abraham.

4

1 Uko wi, wi wi nnaluŋ pṭupan : nahiij aşin woli ahum ti kpoṭ, aanji paṭ na i bakjuuknṭenun, woli ul adooŋ akaka iko bti.

2 Bañaaŋ bayaŋ bakuşa, kabot kayerŋ bka bi nul te unuur wi aşin adatuŋ.

³ Hënk di uwoon ḥfa kak pa un, ɳwo wo ji bapoṭ, kë udolade wi umundu* ukjuuknṭenun.

⁴ Kë wal wi Naşibaṭi adatuŋ ubanun, awalan Abukul ti kayin ki ɳaaṭ, kë akṭaş *bgah bi Moyit,

⁵ ahilna abuuran bañaaŋ biki bgah bajuuknṭenun ɳbot ɳhilna ɳwo babuk Naşibaṭi.

⁶ Pa pyuuj kë nawo babukul, Naşibaṭi aṭu ti ɳhaaş ɳi nun Uhaaş wi Abukul unjaan uhuuran kaji « Abba†, Paap! »

⁷ Iinwo keeri ɳaaŋ i bakjuuknṭenun, iwo abuk katoḥ ; ukaaŋ kë iklun kahij iko yi Naşibaṭi ahankun pa babukul.

Pawulu aşal banfiyaaruŋ biki Galatıya

⁸ ḥfa wi nawoon naamme Naşibaṭi, najej iko iloŋ ado ya Naşibaṭi, kë ikjuuknṭenan. Na manjoonan iko mënṭ iinwo Naşibaṭi.

⁹ Kë hënkun wi nameerun na Naşibaṭi, këme dwo kaji, hënkun wi Naşibaṭi ameerun na an, hum di di nahilanun akak du udolade udah uwaan udooni wi, kakak kak bañaaŋ biki bakjuuknṭenun ji unjon ba?

¹⁰ Naji nadëman ɳnuur ɳloŋ, kli kloŋ, ɳwal ɳloŋ, ɳşubal ɳloŋ.

¹¹ Dhaajalaa : ulemp wi nji nlempuŋ lemp pa an udiiş diiş i?

¹² An bayiṭ naan dkooṭan kooṭ, nakakan

* **4:3** Uadolade wi umundu : Iko bti inkṭonuŋ bañaaŋ: ɳntaayi, ɳntoŋ, bgah bi bayuday, na igah iloŋ kak inkṭonuŋ bañaaŋ. † **4:6** *Abba* : Ti uṭup uaramayik dawooŋ Paap.

nanaamën jibi nkakuŋ anaaman‡. Naandolën do nin uko uloŋ unde'ēnuŋ, wi mbiŋ awo na an.

13 Naleş bnuura, pmaak pakaan kë nṭo ṭfa ajukanan uyaas uteek Uṭup Ulił Unuura.

14 Pmaak pi naan panooranan maakan, kë naşë wo naambeehën, këme alowën. Nabaa do t̄ep t̄ep ajejën ji dwo uwanjut wi Naşibați këme ji Yetu Krittū ti uleeful.

15 Mnlian mi nan mi ṭfa manwo ṭuŋ ba? Dme bnuura, woli nahil ṭfa nalookëş këş ki nan kawulën.

16 Kë hënkuŋ, wi n̄upanaŋ manjoonan, dkak naşoorad inan i?

17 Bañaaŋ baloŋ bado iko itum pa nakak ti baka, kë ŋşal ŋi baka ŋaşë wo ŋwuṭaan, başal pgarën na an, naşë nabi naduka duka na baka.

18 Unuura ŋaaŋ ado iko itum pa bnuura, ŋnuur bti, bë mënṭ ṭaň woli dwo na an.

19 An biki nnaluŋ maakan, dhaj pa an uyaas uloŋ kak, ji ŋaaṭ anwooŋ ti kabuk, te wal wi Krittū akijuŋ ti an.

20 Namele lah jibi nnaluŋ pwo na an kahilna kaṭiini na an na pdiim pannuuriŋ t̄iki mëmme jibi njí kadoon na an.

Uko wi Hagar na Faara

‡ **4:12** Pawulu akak awo ji banwooŋ baanwo bayuday, kë bagalat banwooŋ baanwo bayuday başe la pwo ji bayuday. Pawulu aŋal bakak ji a, ul ankakuŋ awo ji banwooŋ bawo bayuday.

21 Naṭupaan, an nanŋalun̄ bgah bi Moyit bado kaṭonjan, naanji nat̄iink uko wi Moyit apiitun̄ i?§

22 Ulibra wi Naṣibaṭi uji Abraham abi buk bapoṭ batēb biint̄: alon̄ awo abuk Hagar, ñaaṭ i bakjuukn̄t̄enun̄, Kē alon̄ awo abuk Taara, i bawoon̄ baankjuukn̄t̄en.

23 Napoṭ i ñaaṭ i bakjuukn̄t̄enun̄ abuka ji bañaaŋ bti, kē i ñaaṭ najeeh aşe buka ṭiki Naṣibaṭi ahoŋun̄ Abraham aji alun̄ kabuk napoṭ mēn̄.

24 Uko waŋ uyuuj uko wi : baaṭ batēb bukuŋ mēn̄ bayuuj ihoŋar itēb yi Naṣibaṭi adooŋ. Hagar ayuuj bhoŋar bi pnkuŋ pi Tinayi, di Naṣibaṭi awulnuŋ Moyit bgah, bhoŋar mēn̄ bajaan̄ babuk bañaaŋ biki bakjuukn̄t̄enun̄.

25 Hagar awooŋ pnkuŋ pi Tinayi, pawooŋ du uṭaak wi Arabiya, ul awooŋ kak Yerutalem di hēnkuŋ, dawooŋ t̄i pjuuk dul na babuk da bti.

26 Kē bañaaŋ biki Yerutalem di baṭi duuṭ başe wo bajeeh, dul dawooŋ anin un*.

27 Upiit aji :
*« Lilaan, iwi ñaaṭ inwooŋ iinhil pbuk,
Huuraan mn̄lilan mi nu,
iwi impaamun̄ unoor wi kabuk.
Tiki babuk ñaaṭ i badukuŋ
balur̄ kat̄um kapel biki ñaaṭ anwooŋ na ñiiin̄. »†*

28 Kē an bayiṭ naan, nawo ji Itaak bapoṭ bam-bukiŋ jibi Naṣibaṭi ahoŋun̄ Abraham.

§ **4:21** Moyit apiitun̄ ɻlibra kañeen ɻteek ɳi Ulibra wi Naṣibaṭi, t̄un̄ ɻlibra mēn̄ di di bgah bi bayuday bi Naṣibaṭi awulnuŋ Moyit bapiitaniiŋ, aṭu na iko int̄epuŋ t̄i bayuday. Uko wi Hagar na Taara uwo t̄i ɻlibra mēn̄ t̄i Ulibra ujuni 16, 17 na 21. * **4:26** Pawulu anaamn̄t̄en̄ Taara na Yerutalem di baṭi duuṭ. † **4:27** Itayi 54.1; Itayi aṭiiniyaan Yerutalem t̄i dko di.

29 Ḧfa napoṭ ambukiinj ji bañaaŋ bti, ajaanjoonkna napoṭ ambukiinj ti mnhina mi Uhaaş wi Naşibaṭi, hēn̄k di uwohaŋ kak n̄ta di pa un.

30 Kē we wi Ulibra wi Naşibaṭi ujakun̄ ba? Uji : « *Dookan ñaaṭ i bakjuukn̄tēnuŋ na abukul, abuk ñaaṭ i bakjuukn̄tēnuŋ aanka kafah ti phiijj i abuk ñaaṭ najeeh.* »

31 Kē hēn̄k, an bayiṭ naan, ñenwo babuk ñaaṭ i bakjuukn̄tēnuŋ, ñwo babuk ñaaṭ najeeh.

5

Mnjeeh mi banfiyaaruŋ Krittu

1 Krittu abuuran un ñhilna ñwo bajeeh na manjoonan. Namëbaan keeri naliint nawutna kakak ti pjuuk.

2 Naṭiinkan, nji Pawulu dṭup an, woli naṣal aji pdo bawalan an *katëmp pak̄uŋ nawo bat̄ool ti kës ki Naşibaṭi, uko wi Krittu akeeri do uwaan̄ udooni ti an.

3 Dkak akakalës kaṭupan, ñaaŋ anşaluŋ aji awo i kawala katëmp awo i kaṭaş bgah bi Moyit bti.

4 An nanktaşun̄ bgah bi Moyit alaana pwo bat̄ool ti kës ki Naşibaṭi, nawayşer na Krittu, nawaan̄ bnuura bi Naşibaṭi.

5 Kē un, uko wi ñhaṭuŋ, uwo kē ñwoona bat̄ool ti kës ki Naşibaṭi ti pfイヤar. Uko waŋ, uwoon̄ uko wi Uhaaş wi Naşibaṭi uk̄tēnkuŋ un pyoonk.

6 Ñaaŋ anwoon̄ ti Yetu Krittu, mën̄t pwala katëmp këme pwo iinkwala katëmp pakaan̄ udooni, uko unkaan̄ udooni uwo pfイヤar pangakandëruŋ na bñalad.

7 Wi najunuŋ, naṭi bnuura, kē in abaan̄ anaṭ naṭ ti bgah aneenanan pṭaş manjoonan ba?

⁸ Uko wi baṭupanaŋ kë nadoo naṭ, uunwoona du Naṣibaṭi andu'anaj.

⁹ Bañaaŋ baji baji : « Uko umpooṭ ujaanj utaajan pṣon bt̄i. »

¹⁰ Nji dhaṭ ṭi Ajugun aji naankşal uko uloŋ umpaṭi. Kë ñaaŋ ankłokun ḥsal ni nan, udole wo in, Naṣibaṭi awayeşaara kaji aduknaanaa.

¹¹ Kë nji, bayiṭ naan, woli dhum lah kajukan aji bañaaŋ bt̄i bawo i pwala katemp, babaa kahajanan we ba? Pkeṭ pi Krittū ṭi krut paankak adeebaṭan keeri nin ñaaŋ alon.

¹² Bañaaŋ bankłokanaŋ ḥsal bayaan keeri bakaş ḥleef ni baka!

*Nawutan kaṭas ḥsal ni nan, nawutan Uhaaş wi
Naṣibaṭi uṭoŋjan*

¹³ An bayiṭ naan, Naṣibaṭi adu'an pa nawo bañaaŋ bambuuruŋ, kë mbuur mënṭ manṣe wo maanwo mi kaṭu'an nado kado uko wi uleef wi nan uŋaluŋ. Nabaa wo kaṭep ṭep kaŋalad kawo ṭi bt̄enkar.

¹⁴ Bgah bi Moyit bt̄i baṭonkrēn ṭi uṭup uloolan ṭaň: « ḥalan atenṭu jibi iŋaluŋ uleefu. »[⊗]

¹⁵ Kë naṣale wo ṭi bdumar na bdohar, nalipariin : naṭokar.

¹⁶ Dṭupan keeri uko wi : nawutan Uhaaş wi Naṣibaṭi uṭoŋjan ḥbida, naše nahil nawo naankdo kaṭas uŋal wi nan unwoon uwuṭaan.

¹⁷ Uko wi uleef uŋaluŋ upaṭ na wi Uhaaş wi Naṣibaṭi uŋaluŋ. Kë uko wi Uhaaş wi Naṣibaṭi upaṭ na wi uleef uŋaluŋ. Iko yi uleef uŋaluŋ na yi Uhaaş

[⊗] **5:14** Bgah 19.18.

wi Naşibaṭi uŋalun̩ iji igut ḥi ɲaaŋ meeṭ, ukaaŋ kē naanhil pdo uko wi naŋalun̩.

¹⁸ Kē naṣale wut kē Uhaaṣ wi Naşibaṭi ukṭoŋjan, bgah bi Moyit baankak ahilanān nin uko uloŋ.

¹⁹ Iko yi uleef ujaan̩ uŋal pdo imeeṭana bnuura, iloŋ ḥi iko mēn̩ yii yi : ipekadu yi piin̩, ubida uṭop, pṭuunk ;

²⁰ pdēman ɲntoŋ na pkaalam. Bṣoorad, pŋom, bkujar, udeeble uweek, bpulad, ppats̩er, pdo bañaan̩ bandoli baṭo du umbaŋ wi baka.

²¹ Pñeebar uko wi ɲaaŋ ; ukuj ; kande, udaan, unoh wi piin̩ ; na iko itēn̩ yun̩. Dkakalēš jibi ndooŋ abi ṭup an, bañaan̩ banjaan̩ bado iko mēn̩tan yi baankneej du Pṣih pi Naşibaṭi.

²² Kē iko yi Uhaaṣ wi Naşibaṭi ujaan̩ ubuk yii yi : bñalad, mn̩lilan, mn̩jeh, kamiir, p̩oob bkow, p̩tar ḥi p̩t̩enk, pwo ɲaaŋ i bakfiyaaruŋ,

²³ pwo ɲaaŋ i pñaaŋ pajaaŋ paṭi, p̩t̩ijan uleef. Bgah baanneenān iko mēn̩ di!

²⁴ Bañaan̩ banwooŋ biki Krittū Yetu bapaŋ iko iwuṭaan̩ yi uleef ujaan̩ uŋal pdo ḥi krut.

²⁵ Jibi Uhaaṣ wi Naşibaṭi uwuluŋ un ubida, ɲwo kawut wa uṭoŋjun.

²⁶ Najoh ɲwut phomp : ɲwut kalaar ṭup, ɲwut kakujar.

6

Nadoon kaṭenkar

¹ Bayiṭ naan, woli ɲaaŋ alon̩ amobana awo ḥi pjuban, an biki Uhaaṣ wi Naşibaṭi ukṭoŋjuŋ, nakakaana ḥi manjoonan naṣe nawut kado btam na a. Andoli ḥi an alipariiŋ kajot ḥi pjuban.

2 Andoli adoon kaṭenk atēnṭul pkuṇja bdaaj bi nul ; hēnk naṭaṣ bnuura bgah bi Kritt✳

3 Woli ñaañ anuñ kē awo uko uloñ bē aanwo nin uko uloñ adaar bkowul.

4 Andoli adoon kaṣalan udo wi nul, woli aṭenk ti wa uko wi mnlilan, alilaan pa bkowul ṭañ, aşe wut kado katenar na batēnṭul,

5 tiki andoli awo kajej pkuṇ pi nul.

6 Ñaañ i bakjukanun Uṭup wi Naṣibaṭi awo kaṭok bka bi nul bti na ankjukanuluñ.

7 Nawutan kaguur ikowan, nin ñaañ aloñ aanji nohnaana Naṣibaṭi ; uko wi ñaañ ateipiñ, wul wi akluñ kakit.

8 Ñaañ anktepiñ iko yi uleeful uñaluñ aluñ kakit pkeṭ, pi iko yi uleeful uñaluñ pabukun. Kē ñaañ anṣaañ atepi iko yi Uhaaṣ wi Naṣibaṭi uñaluñ, aluñ kakit ubida wi mnṭo wi Uhaaṣ wi Naṣibaṭi ukwulun.

9 Nwut kanoor ti pdo bnuura, tiki woli ḥenwat iñen, ḥluñ kakit ti wal unuura, ḥdeey ḥnuura.

10 Wi ḥhumuñ keeri nhinaa, najoh ḥdo kalemp pa bnuura bi bayiṭun banfiyaaruñ na pa bnuura bi bañaañ bti.

Pjukan pbaañṣaani

11 Natenan ḥpiit ḥweek ḥi nji kapiiṭanañ na kañen ki naan.

12 Banjaluñ pwinana ti bañaañ, bukal bañaluñ pṭu'an pwala katēmp, kahilna ṭañ kawo baankhaj pa pkeṭ pi Krittū ti krut.

13 Banjakuñ aji nawo i kawala *katēmp, bukal ti ḥleef ḥi baka, baando ji baṭaṣ ṭaṣ bgah bi Moyit, aşe

✳ **6:2** Natenan ti Galatiya 5.14.

ŋal nawala katëmp bahilna bado kahomp ti uko mënṭ.

14 Nji ti uleef naan, mnhina hina kadëman bkow bi naan ti nin uko uloŋ umpaṭi na krut ki Yetu Krittu Ajugun. Ti krut, iko yi umundu ipaŋana pa nji kë nji nkak apaŋana pa iko yi umundu.

15 Pwala katëmp këme pwo iinkwala katëmp paanwo nin uko uloŋ. Uko unwoon, uwo pkak ñaaŋ nahalu.

16 Mnjeeh na mñaga mi Naşibaṭi mawoon ti bañaan bti banktaṣuŋ uko wi mbaan aṭup ṭup, banwoon pntaali pi Naşibaṭi*.

17 Nin ñaaŋ alonj awutan kanooranaan hënkuŋ. Dwo na ijén yi mnhaj ti uleef naan, ti katim ki Yetu.

18 Bayiṭ naan, dñehan Naşibaṭi awulan bnuura bi Yetu Krittu Ajugun. Uwo haŋ! Amen!

* **6:16** Ti ugrek bapiit aji : Itrayel di Naşibaṭi.

**Ulibra wi Naşibati
New Testament and Shorter Old Testament in
Mankanya**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mankanya

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mankanya

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

xx

please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files

dated 30 Dec 2021

a40dd8c3-0687-5ed7-bd1a-ef16ae8e3b9c